

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
végzése**

Az ügy száma: Gfv.III.30.495/2022/2. szám

A tanács tagjai: Salamonné dr. Piltz Judit a tanács elnöke

Dr. Farkas Antónia előadó bíró

Dr. Döme Attila bíró

A felperes: Felperes1

(Cím3)

A felperes képviselője:

Dr. Tallér Péter ügyvéd

(Cím2)

Az alperes: Alperes1

(Cím1)

Az alperes képviselője:

Dr. Németh Ferenc István Ügyvédi Iroda

(Cím8,

ügyintéző: dr. Németh Ferenc István ügyvéd)

A per tárgya: kártérítés megfizetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Törvényszék 2.Gf.75.198/2022/7-II.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság 4.G.21.623/2019/63.

Rendelkező rész

A Kúria a felülvizsgálatot megtagadja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a Magyar Államnak külön felhívásra 93.800 (kilencvenháromezer-nyolcszáz) forint le nem rótt felülvizsgálat engedélyezése iránti illetéket.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat engedélyezése szempontjából lényeges tényállás

[1] A felperes tulajdonában álló, és a román állampolgárságú D.S. által vezetett, gépjármű 2018. március 28-án B-n, az S. úton közlekedett, amikor összeütközött az N.G. által

vezetett gépkocsival. N.G. a helyszínen elismerte a felelősségét. A balesetet okozó gépjármű üzemben tartója az alperesnél rendelkezett kötelező gépjármű-felelősségbiztosítással. A sérült gépjárművet trélerrel elszállították, majd külföldön kárfelvétel történt; a kárt 17.282,30 euróban állapították meg. Az alperes azonban elzárkózott a felperest ért kár megtérítése elől.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

[2] A felperes keresetében 15.000 euro és járulécai megtérítésére kérte kötelezni az alperest, arra hivatkozással, hogy a baleseti bejelentő, illetve az azon olvasható alperes biztosítottjának nyilatkozata, valamint a biztosított tanúkénti meghallgatása egyértelműen tisztázta a baleset körülményeit, így az nem tekinthető szakértői kérdésnek.

[3] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte arra hivatkozással, hogy a perbeli baleset nem történhetett meg azon a módon, ahogyan azt a felperes leírta. Álláspontja szerint a felperesnek szakértői bizonyítást kellett volna lefolytatnia a baleseti mechanizmus tisztázására.

Az első- és másodfokú ítélet

[4] Az elsőfokú bíróság ítéletével 15.000 euró és kamatai megfizetésére kötelezte az alperest. A lefolytatott bizonyítási eljárás alapján a csatolt kárbejelentő, a biztosító külön kérésére kitöltött baleseti jegyzőkönyv és leírás, illetve az alperes biztosítottjának tanúkénti nyilatkozata alapján megállapította, hogy a perbeli baleset bekövetkezéséért az alperes biztosítottja volt a felelős. Kiemelte: a szabad bizonyítási rendszerre való tekintettel a felsorolt bizonyítékok elegendőek voltak ahhoz, hogy a balesetért való felelősség, illetve a baleset megtörténte körében szakértő igénybevétele nélkül is állást foglaljon. Utalt arra, hogy az alperes nem jelölt meg olyan konkrét kifogást, nem támasztott olyan konkrét kételyt, amely szakértő igénybevétele indokolta volna. Osztotta a felperes álláspontját abban a körben, hogy a forgalmi engedély alapján, a vélelem megdöntéséig a birtokos a jármű tulajdonosának tekintendő, az alperes ezt a vélelmet nem tudta megdönteni. A lefolytatott bizonyítási eljárás alapján igazoltnak találta annak okát is, hogy a járműben egy korábbi káreseménykor a perbeli esemény után rögzítettnél magasabb kilométer-óra állás szerepel. Figyelemmel arra, hogy a felek között az összecszerülés tekintetében nem volt vita, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:519. §-a, valamint a kötelező gépjármű felelősségbiztosításról szóló 2009. évi LXII. törvény (a továbbiakban: Kgf. tv.) 12. §-a alapján kötelezte a gépjárműben esett kár megfizetésére.

[5] Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem

[6] A jogerős ítélet ellen az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben annak – az elsőfokú ítéletre is kiterjedő – hatályon kívül helyezését és elsődlegesen a kereset elutasítását, másodlagosan az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte. Megsértett jogszabályhelyként a Ptk. 6:519. §-át, a Pp. 4. § (2) bekezdését, 81. §-át, 263. §-át, 265. § (1) bekezdését, 275. § (1) bekezdését, 199. § (2) bekezdés bb) és bc) pontját, 279. § (1) bekezdését, 300. § (1) bekezdését, 307. § (1) bekezdését, 308. § (2) bekezdését, 346. § (5) bekezdését, 6. §-át, 237. § (1) és (4) bekezdését, valamint a Kgf. tv. 12. §-át jelölte meg.

[7] Az alperes a felülvizsgálati kérelméhez felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet is csatolt, amelyben a Pp. 409. § (2) bekezdés a) és b) pontja, valamint 409. § (3) bekezdése alapján kérte a felülvizsgálat engedélyezését. A joggyakorlat egységének vagy továbbfejlesztésének biztosítása érdekében szükségesnek tartotta a Pp. 199. § (2) bekezdés bb) és bc) pontjának, valamint a 308. § (2) bekezdésének értelmezését. Állította, hogy a hivatkozott jogszabályhelyek értelmezése annak különleges súlya és társadalmi jelentősége miatt is indokolt. Álláspontja szerint a jogerős ítélet ellentétes a Kúria Pfv.20.728/2021/6. számú ügyben hozott határozatával.

A Kúria döntése és jogi indokai

[8] A felülvizsgálat az alperes által megjelölt okokból nem engedélyezhető.

[9] A Kúria rámutat arra, hogy a kérelemhez kötöttség perjogi szabályából [Pp. 2. § (2) bekezdés] következően – miként azt a felülvizsgálat engedélyezésével összefüggésben a felülvizsgálat engedélyezésével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 1/2021. (VII. 12.) PK vélemény (a továbbiakban: PK vélemény) 6. pontjához fűzött indokolás is tartalmazza – a Kúria a felülvizsgálatot kizárólag a fél által megjelölt okból engedélyezheti. Erre figyelemmel az alperes által előterjesztett felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet kizárólag abból a szempontból vizsgálta, hogy az abban előadottakra figyelemmel a jogszabálysértés vizsgálata szükséges-e a joggyakorlat egységének vagy továbbfejlesztésének biztosítása érdekében, a jogkérdés különös súlyára, illetve társadalmi jelentőségére, valamint a Kúria határozatától való eltérésre tekintettel.

[10] A Pp. 409. § (2) bekezdés a) pontja szerint a Kúria a felülvizsgálatot akkor engedélyezi, ha az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata a joggyakorlat egységének vagy továbbfejlesztésének biztosítása miatt indokolt. A PK vélemény 1. pontja szerint a Kúria a joggyakorlat egységének biztosítása érdekében a felülvizsgálatot akkor engedélyezi, ha a jogerős ítélet olyan elvi jelentőségű jogkérdést vet fel, amellyel kapcsolatban a Kúria jogegységi határozatban, az általa a Bírószági Határozatok Gyűjteményében (a továbbiakban: BHGY) közzétett eseti határozatban még nem foglalt állást, feltéve, hogy a jogértelmezést igénylő elvi jelentőségű jogkérdésben a bírói gyakorlat nem egységes, vagy a joggyakorlattól eltérő bírói döntés megismétlődésének, ezáltal a jogegység megbomlásának a veszélye áll fenn. A fél az engedélyezés alapjául szolgáló határozatokat a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmében köteles pontosan megjelölni azzal, hogy első fokon jogerőre emelkedett határozatra nem hivatkozhat.

[11] A Pp. 409. § (2) bekezdés a) pontja a felülvizsgálat kivételes engedélyezésének két vagylagos feltételét jelöli meg, ebből következően az engedélyezés iránti kérelemnek az indoka nem lehet azonos a joggyakorlat egységének vagy továbbfejlesztésének biztosítása körében. A joggyakorlat egysége azt jelenti: a bíróságok között nincs eltérés a tekintetben, hogy az egyes jogszabályokat miként kell értelmezni, azaz mi a jogi norma alapvető tartalma, illetve azt hogyan kell alkalmazni. A Kúria a joggyakorlat továbbfejlesztésének szükségességére figyelemmel a felülvizsgálatot akkor engedélyezi, ha a jogerős ítélet által felvetett elvi jelentőségű jogkérdésben a bírói gyakorlat már kialakult és egységes, annak követése azonban a körülmények változására tekintettel nem támogatható. A Pp. 410. § (2) bekezdés a) pontjára hivatkozó engedélyezés iránti kérelemnek a tartalma az engedélyezést megalapozó két feltételnél eltérő: míg a joggyakorlat egységének érdekében a nem egységes bírói gyakorlatot, addig a joggyakorlat továbbfejlesztésének biztosítása érdekében az egységes bírói gyakorlatot és az attól való eltérés indokoltságát kell bemutatni és

megindokolni. Ennek megfelelően a Pp. 409. § (2) bekezdésének a) pontja „vagylagos” eseteket tartalmaz, amelyből az következik, hogy a rendelkezés két fordulata egyszerre nem állhat fenn, egyszerre nem képezheti az engedélyezés alapját, mert (az első fordulat értelmében) vagy nincs egységes bírói gyakorlat, vagy (a második fordulat értelmében) van egységes bírói gyakorlat, de az már nem irányadó, nem támogatható. Az alperes az engedélyezés iránti kérelmében azonban egyetlen bírói döntésre sem hivatkozott.

[12] A Pp. 409. § (2) bekezdés b) pontja abban az esetben teszi lehetővé a felülvizsgálat engedélyezését, ha a fél által állított jogszabálysértés vizsgálata a felvetett jogkérdés különleges súlya vagy társadalmi jelentősége miatt indokolt. Megállapítható a rendelkezés első fordulatának teljesülése, ha a vizsgált jogkérdés az egyedi ügyön – különleges súlyára tekintettel – túlmutat; a felülvizsgálati kérelem olyan jogértelmezési kérdést tartalmaz, amellyel kapcsolatban a Kúria korábban még nem foglalt állást. Szükséges továbbá az is az engedélyezéshez, hogy valamilyen további, általában a jogegységgel, illetve közvetetten a jogbiztonsággal kapcsolatba hozható fontos ok (például az új típusú ügyek nagy száma) fennálljon, és ennek folytán a Kúria iránymutatása váljon szükségessé.

[13] A 409. § (2) bekezdés b) pontjának második fordulata szerint a Kúria akkor engedélyezi a felülvizsgálatot, ha a fél által állított jogszabálysértés vizsgálata a felvetett jogkérdés társadalmi jelentősége miatt indokolt. Társadalmi jelentősége van az olyan jogkérdéseknek, amelyek a társadalom széles körét közvetlenül vagy közvetett módon érintik.

[14] Az alperes engedélyezés iránti kérelmében megjelölt indokok nem voltak alkalmasak annak megállapítására, hogy az általa megjelölt jogértelmezési kérdések szükségessé teszik a Pp. 409. § (2) bekezdés b) pontja alapján a felülvizsgálatot, nem igazolta, hogy az általa felvetett jogkérdésnek az adott ügyön túlmutató társadalmi jelentősége lenne.

[15] A Pp. 409. § (3) bekezdése szerint a Kúria engedélyezi a felülvizsgálatot, ha az ítélet a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben eltér. A PK vélemény 5. pontja értelmében a Kúria a közzétett határozatától eltérő döntés miatt a felülvizsgálatot akkor engedélyezi, ha a jogerős ítélet a Kúria által meghozott, a BHGY-ben 2012. január 1-je után közzétett eseti határozatban kifejtettektől eltérő jogértelmezésen alapul.

[16] Az alperes a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmében lényegében a jogerős ítélet jogszabálysértő voltának alátámasztására tett kijelentéseket; a szakértői bizonyítás szabályainak megsértésére hivatkozott. Állítása szerint a baleseti mechanizmus szakkérdésnek minősül, ezért a szakértői bizonyítás a perben nem lett volna mellőzhető. Hivatkozása szerint a Kúria a Pfv.20.728/2021/6. számú határozatában kimondta, hogy a felperesnek kell bizonyítania az általa állított baleset bekövetkezését, követelése jogalapját és összecszerúságát. Rámutat a Kúria: a másodfokú bíróság jogerős ítéletében ugyanakkor maga sem állította, hogy a baleseti mechanizmus nem minősül szakkérdésnek, az elsőfokú bíróság bizonyítékértékelését azonban helytállónak tartotta; megítélése szerint az adott ügyben az egyéb rendelkezésre álló bizonyítékok – a felperes tényállítása, a károkozó tanúvallomása, valamint a baleseti bejelentő – alapján megalapozott döntést lehetett hozni. Hangsúlyozza a Kúria: a baleseti kártérítési feltételek bizonyítási szabályainak való megfeleléség minden esetben az adott tényállás alapján vizsgálható; az adott ügyben a bíróságoknak az ott feltárt tényeket, tényállításokat, egyéb bizonyítékokat kellett értékelniük és ennek megfelelően

kellett levonniuk a következtetéseket. A bizonyítékok értékelése az adott ügyben eljáró bíróság feladata; eltérő ügyben kifejtettek alapján nem tehető az a kijelentés, hogy a bíróság jogkérdésben eltért a Kúria korábbi határozataitól. Ez akkor lett volna megállapítható, ha a kártérítési feltételek bizonyítására vonatkozó általános szabály tartalmát és az alkalmazása során irányadó szempontokat a perben eljáró bíróságok másként határozták volna meg, mint ahogyan azt a feltüntetett eseti döntés indoklásában a Kúria meghatározta. A bíróságok között nem volt eltérés abban a tekintetben, hogy a baleseti mechanizmus szakkérdés, azonban arra a következtetésre jutottak, hogy a rendelkezésre álló egyéb bizonyítékok elegendőek voltak a jogvita elbírálásához.

[17] A Kúria utal arra, hogy a felülvizsgálat engedélyezése nem szolgálhat az egyedi ügyben történt esetleges jogszabálysértés kiküszöbölésére; a rendkívüli és kivételes jogorvoslatra csak a Pp. 409. § (2) és (3) bekezdésében meghatározott feltételek valamelyikének fennállása esetén kerülhet sor. A jogszabályoknak meg nem felelés pedig a felülvizsgálati kérelem érdemi vizsgálata során értékelhető.

[18] Ennélfogva a Pp. 409. § (3) bekezdésben meghatározott, mérlegelést nem tűrő engedélyezési ok nem állt fenn.

[19] A Kúria a kifejtettekre tekintettel, a Pp. 411. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálatot megtagadta.

[20] Az alperes a tárgyi illetékfeljegyzési jogra [az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 62. § (1) bekezdés b) pontja] tekintettel le nem rótt, az Itv. 39. § (1) bekezdése és az 50. § (2a) bekezdés a) pontja szerint meghatározott felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem illetéket a Pp. 102. § (1) bekezdése alapján köteles megfizetni.

[21] A végzés elleni felülvizsgálatot a Pp. 407. § (1) bekezdés d) pontja zárja ki.

Budapest, 2022. november 23.

Salamonné dr. Piltz Judit s.k. a tanács elnöke, Dr. Farkas Antónia s.k. előadó bíró, Dr. Döme Attila s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

bíróági ügyintéző

HM